Uniwersytet Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Ustrój i administracja ziem polskich i Polski w XIX i XX w.

Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów archiwistyka, zarządzanie dokumentacją i infobrokerstwo **Specjalność** - **Jednostka organizacyjna** Instytut Historii i Archiwistyki **Poziom studiów** I stopnia **Forma studiów** studia stacjonarne **Profil studiów** ogólnoakademicki	**Cykl dydaktyczny** 2025/26 **Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się** Zaliczenie na ocenę **Języki wykładowe** polski **Obligatoryjność** Obowiązkowy **Blok zajęciowy** Przedmioty ogólne/obligatoryjne

Koordynator zajęć	Konrad Meus
Prowadzący zajęcia	Konrad Meus

Okres	**Forma weryfikacji uzyskanych efektów uczenia się**	**Liczba punktów ECTS**
Semestr 3	Zaliczenie na ocenę **Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia** • Wykład: 15, Zaliczenie na ocenę • Ćwiczenia audytoryjne: 15, Zaliczenie bez oceny	3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Celem kursu jest pogłębienie stanu wiedzy na temat dziejów ustroju i administracji ziem polskich oraz Polski w okresie porozbiorowym i w XX wieku. Kurs ma służyć rozwijaniu i doskonaleniu kompetencji i umiejętności potrzebnych do podjęcia wyzwań zawodowych

Wymagania wstępne

Wiedza - Student posiada zaawansowaną wiedzę z zakresu nowożytnej historii Polski oraz powszechnej, a także historii ustroju i administracji Polski od XVI do XVIII wieku
Umiejętności - Student potrafi analizowac procesy historyczne poznane w odniesieniu do historii nowożytnej, a także potrafi stosować krytykę wykorzystywanych źródeł historyczne
Kursy - Historia Polski XVI-XVIII, Ustrój i administracja Polski XVI-XVIII wieku, Źródłoznawstwo nowożytne

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy:			
W1	W zaawansowanym stopniu zna procesy, wydarzenia, zjawiska i pojęcia z zakresu historii administracyjnej, społeczno-gospodarczej, kulturowej i politycznej potrzebne do realizacji zadań z zakresu archiwistyki.	K_W01, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07	Zaliczenie pisemne, Aktywność
W2	W zaawansowanym stopniu zna terminologię, przepisy prawno-normatywne oraz teorię i metodykę z zakresu archiwistyki oraz zarządzania dokumentacją w kancelariach i w archiwach bieżących i historycznych.	K_W01, K_W04, K_W05, K_W06, K_W07	Zaliczenie pisemne, Aktywność
W3	Student opanował i poprawnie posługuje się fachową terminologią związaną z historią XIX wieku i historią najnowszą.	K_W01	Zaliczenie pisemne, Aktywność
W4	W zaawansowanym stopniu zna zasady kierujące wypełnianiem funkcji archiwów (zakres archiwistyki), tj. gromadzeniem, przechowywaniem, opracowywaniem zasobów archiwalnych.	K_W05, K_W06	Zaliczenie pisemne, Aktywność
Umiejętności:			
U1	Student zdobywa i utrwala wiedzę na temat procesów historycznych, które wywarły wpływ na kształtowanie się dokumentacji aktowej oraz systemów kancelaryjnych typowych dla XIX i XX wieku.	K_U01, K_U03	Aktywność
U2	Student zna problemy badawcze z zakresu nauk historycznych i potrafi je rozwiązywać wykorzystując do tego stosowny aparat badawczy.	K_U05	Aktywność
U3	Rozumie procesy historyczne, ocenia i analizuje właściwie ich przebieg.	K_U06	Aktywność
Kompetencji społecznych:			
K1	Rozumie konieczność przestrzegania norm etycznych w pracy archiwisty i popularyzacji wiedzy archiwalnej.	K_K04	Aktywność
K2	Jest zdolny do okazywania zrozumienia dla świata wartości i postaw ludzi w różnych okresach i kontekstach historycznych.	K_K03	Aktywność

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Wprowadzenie do problematyki kursu	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Wykład
2.	Przebrażenia ustrojowe na świecie w schyłku XVIII wieku. Od Konstytucji USA po konstytucje francuskie z okresu rewolucji	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
3.	Ustrój ziem polskich w okresie porozbiorowym: zabór austriacki	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
4.	Ustrój ziem polskich w okresie porozbiorowym: zabór rosyjski i pruski	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
5.	Ustrój ziem polskich w okresie porozbiorowym: Księstwo Warszawskie	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
6.	Ustrój ziem polskich w okresie porozbiorowym: Wolne Miasto Kraków wraz z jego Okręgiem.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
7.	Ustrój II RP: Od Małej Konstytucji do Konstytucji Kwietniowej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
8.	Ustrój Polski Ludowej w latach 1944-1989	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Wykład
9.	Administracja ziem polskich w okresie porozbiorowym: zabór austriacki	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
10.	Administracja ziem polskich w okresie proozbiorowym: zabór rosyjski	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
11.	Administracja ziem polskich w okresie prozbiorowym: zabór pruski	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
12.	Administracja francuska na ziemiach polskich i jej dziejowe konsekwencje	W1, W2, W3, W4	Ćwiczenia audytoryjne
13.	Administracja Rzeczpospolitej Krakowskiej (1815-1846)	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
14.	Administracja terytorialna w Polsce w okresie międzywojennym	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
15.	Podział administracyjny ziem polskich w latach drugiej wojny światowej	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3	Ćwiczenia audytoryjne
16.	Administracja Polski w latach powojennych i w okresie PRL-u	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, K1, K2	Ćwiczenia audytoryjne

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Wykład	Wykład, Dyskusja, Praca z tekstem
Ćwiczenia audytoryjne	Dyskusja, Praca z tekstem

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Wykład	-Uczestnictwo w ćwiczeniach oraz czynny udział w dyskusji -Na podstawie uzyskanego zaliczenia z ćwiczeń student zostanie dopuszczony do egzaminu

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Ćwiczenia audytoryjne	-Uczestnictwo w ćwiczeniach i udział w dyskusji

Literatura

Obowiązkowa

1. Ajnenkiel A, Konstytucje Polski w rozwoju dziejowym, Warszawa 2001.
2. Bardach J. Leśnodorski B., Pietrzak M., Historia ustroju i prawa polskiego, Warszawa 2003.
3. Historia państwa i prawa Polski, t. III: Od rozbiorów do uwłaszczenia, red. J. Bardach, M. Senkowska-Gluck, Warszawa 1981.
4. Historia państwa i prawa, t. IV: Od uwłaszczenia do odrodzenia państwa, Warszawa 1982.
5. Izdebski H., Historia administracji, Warszawa 2001 (wyd. V).
6. Kallas M., Historia ustroju Polski, Warszawa 2006.
7. Kallas M., Lityński A., Historia ustroju i prawa Polski Ludowej, Warszawa 2000.

Dodatkowa

1. Grzybowski K., Ustrój Polski współczesnej 1944 – 1948, Warszawa 1980.
2. Handelsman M., Trzy Konstytucye (1791, 1807, 1815), Warszawa–Lwów 1915.
3. Konstytucje w Polsce 1791 – 1990. Wybór i opracowanie T. Kołodziejczyk, M. Pomianowska, Warszawa 1990.
4. Kallas M.(red.nauk.), Konstytucje Polski. Studia monograficzne z dziejów polskiego konstytucjonalizmu, Warszawa 1990.
5. Kamińska K., Gaca A., Historia powszechna ustrojów państwowych, Toruń 2002.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Wykład	15
Ćwiczenia audytoryjne	15
Przygotowanie do zajęć	30
Przygotowanie do egzaminu	25
Pozostałe godziny w kontakcie	5
Łączny nakład pracy studenta	**Liczba godzin** 90
Liczba punktów ECTS	**ECTS** 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut